

Handläggare:
Pär Dahlqvist
08 508 18 118

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2016-04-14

Ekonomisk månadsrapport mars 2016

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens ekonomiska månadsrapport för mars 2016.

Kerstin Sandström
stadsdelsdirektör

Pär Dahlqvist
avdelningschef

Sammanfattning

Sammantaget förväntas verksamheten redovisa ett underskott om totalt 6,0 mnkr vilket motsvarar de merkostnader förvaltningen bedömer kommer att uppkomma i samband med omstruktureringen av Edö äldreboende. Inom äldreomsorgen har antalet placeringar i heldygnsomsorg ökat med en plats och ligger nu i genomsnitt fyra platser över planeringsnivån som är 510. Antalet hemtjänststimmar överskrider dock budget och äldreomsorgens beställarenhet redovisar ett underskott om 5,0 mnkr. Den kommunala utföraren av hemtjänst redovisar ett underskott om 7,6 mnkr.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi, stadsmiljö och strategi i samråd med övriga avdelningar.

Månadsrapportens innehåll

Månadsrapport mars 2016 Verksamhet	Budget	Förbrukning i %		Avvikelse	Avvikelse
	2016	2016	2015	2015	Mars
Nämnd- och förvaltningsadministration	45,6	32,4%	34,7%	2,4	2,0
Individ- och familjeomsorg	171,9	51,0%	43,2%	-16,9	-4,5
<i>varav socialpsykiatri</i>	<i>47,6</i>	<i>26,9%</i>	<i>24,2%</i>	<i>-1,0</i>	<i>-1,5</i>
Stadsmiljöverksamhet	18,9	23,4%	24,4%	-0,3	0,0
Förskoleverksamhet	308,0	22,2%	21,9%	14,4	3,0
Äldreomsorg	578,2	26,2%	26,4%	-24,0	-20,0
Funktionsnedsättning	243,1	29,0%	28,4%	7,2	1,0
Barn, kultur och fritid	30,0	20,5%	19,0%	4,1	2,0
Arbetsmarknadsåtgärder	13,3	15,2%	17,9%	2,4	0,0
Ekonomiskt bistånd	97,8	23,9%	24,4%	-3,6	0,0
Övrig verksamhet	10,5	0,0%	0,0%	0,0	10,5
Summa	1 517,3	28,2%	27,4%	-14,3	-6,0

Förvaltningens samlade prognos mars 2016

Utfallet till och med mars visar en förbrukning på 28,2 % att jämföra med riktvärdet som är 25,0 % för perioden januari-mars. Vid en jämförelse med motsvarande period 2015 har den procentuella förbrukningen ökat med 0,8 %, vilket förklaras av ökad nettokostnad för ensamkommande flyktingbarn. Dessa kostnader kommer att återsökas från Migrationsverket. Den procentuella förbrukningen undantaget kostnaden för ensamkommande flyktingbarn uppgår till 25,2 %. Förvaltningens resultatfond om totalt 13,4 mnkr beräknas oförändrad föras över till 2017.

Förvaltningens centrala reserv är budgeterad under posten Övrig verksamhet. Reserven är avsatt för att under året täcka eventuella underskott inom andra verksamheter. I samband med bokslut 2016 kommer reserven att fördelas till verksamheterna så att eventuella över- och underskott återfinns där de uppkommit. I prognosen för mars beräknas hela reserven användas för att täcka underskott i verksamheterna.

Under 2016 kommer förvaltningen att inrikta sig på att analysera det kraftiga underskottet inom individ- och familjeomsorg för barn och ungdom, den kommunalt drivna hemtjänstenheten och äldreomsorgens beställarenhet. Det är de verksamheter som även 2015 redovisade störst underskott.

Andel timlön av total lönekostnad	
2015	2016
8,0%	9,3%

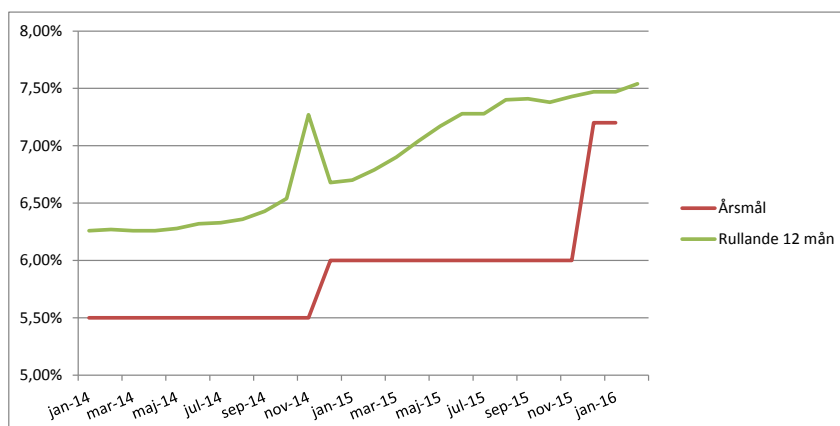
Andel timlön av total lönekostnad till och med mars

Andelen utbetald timlön av total lönekostnad till och med mars ligger över utfallet för samma period 2015 och uppgår till 9,3 %. För helåret 2015 var andelen timlön 7,6 %. Den största procentuella ökningen återfinns inom verksamheterna förskola och fritid och detta beror på den ökade sjukfrånvaron under årets första månader. Andelen utbetald timlön varierar över året med toppar under jul- och nyårshelgerna samt sommarmånaderna då många tillsvidareanställda har semester och måste ersättas av timanställda. Timlönerna betalas med en månads eftersläpning.

➤ **Sjukfrånvaro**

Förvaltningens totala sjukfrånvaro för februari månad var 9,5 % jämfört med februari 2015 då den var 8,4 %. Det hälsofrämjande arbetet drivs framåt genom en rad olika aktiviteter på enhetsnivå, som till exempel föreläsningar, friskvårdsaktiviteter, ett aktivt rehabiliteringsarbete, hälsosamtal, handledning och reflexion i arbetsgrupper. På en övergripande nivå pågår ett arbete med att utveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet med anpassningar till Arbetsmiljöverkets nya föreskrift om social och organisatorisk arbetsmiljö. (Föreskriften, AFS 2015:4, gäller från den 31 mars i år och reglerar kunskapskrav, mål, arbetsbelastning, arbetstid och kränkande särbehandling.)

Sjukfrånvaron följs upp varje månad på organisations-, grupp- och individnivå. Förvaltningen följer utvecklingen och kommer att vidta ytterligare åtgärder om sjukfrånvaron inte går ner under våren. Den största procentuella ökningen finns inom verksamheterna förskola och fritid. Nämndmålet för 2016 är en total sjukfrånvaro på 7,25 % och för de senaste tolv månaderna är den genomsnittliga sjukfrånvaron 7,55 %.

Sjukfrånvaro i genomsnitt de senaste 12 månaderna samt årsmål

Sjuklönekostnad, tkr	2015	2016
Jan	517	680
Feb	1 018	1 055
Mar	987	1 185

Sjuklönekostnad förvaltningen totalt

	Totalt			Korttidssjuka (Dag 1 - 14)			Långtidssjuka (Dag 31 +)		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Individ o Familj	6,4	7,2	4,1	1,9	1,9	1,9	4,2	5,0	2,1
Förskola	7,8	8,0	4,7	3,0	3,0	3,3	4,3	4,5	1,1
Fritid	11,0	12,5	8,6	2,3	2,6	2,0	8,1	9,2	6,4
Funktionshinder	5,3	6,8	2,4	2,4	2,5	2,2	2,3	3,4	--
Äldreomsorg	8,2	8,7	5,2	2,4	2,5	1,7	5,3	5,7	3,1
Förvaltning totalt	7,5	8,0	4,5	2,5	2,6	2,1	4,5	4,9	2,1

Sjukfrånvaro per verksamhet uppdelad på kort och lång efter kön

➤ **Nämnd- och förvaltningsadministration**

Verksamheten prognostiserar en ett överskott om 2,0 mnkr.

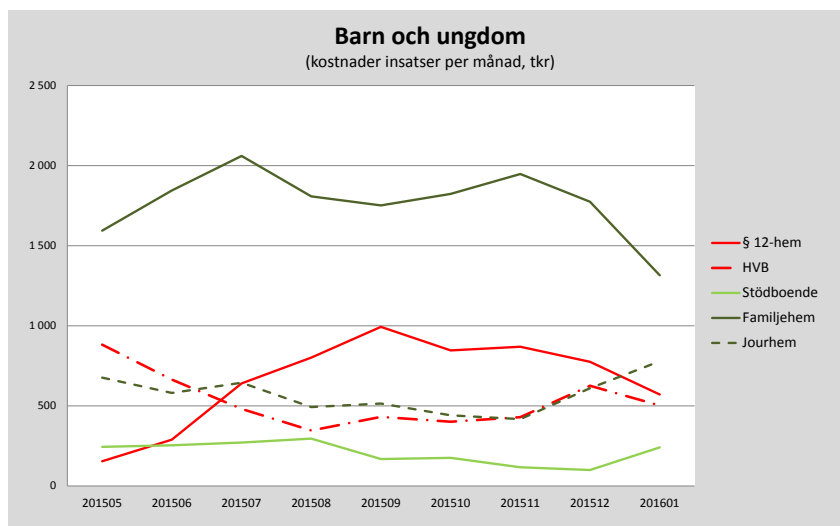
➤ **Individ- och familjeomsorg**

Verksamhetens prognos är ett underskott om 4,5 mnkr vilket främst avser barn och ungdom. Kostnaderna för insatser inom barn och ungdom, socialpsykiatri och vuxna missbruk har under årets två första månader varit något högre än budget. Institutionsplaceringarna inom barn och ungdom ökade kraftigt under 2015 men minskar nu.

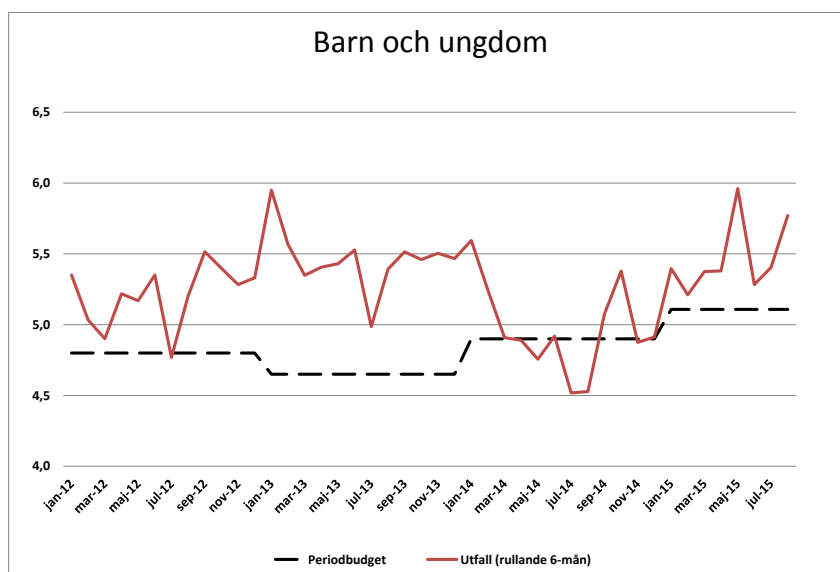
Barn och ungdom

Verksamheten prognostiserar ett underskott om 3,0 mnkr. Prognosen förutsätter att nämnden beviljas ersättning från

Migrationsverket för ensamkommande flyktingbarn enligt vad som förutsatts i bokslut 2015. Ersättningen från Migrationsverket är en stor riskfaktor som får omfattande konsekvenser om den uteblir och förvaltningen följer mycket noga utvecklingen.

Kostnad insatser barn och ungdom

Kostnad barn och ungdom rullande sex månader

Kostnaden för insatser inom barn och ungdom har gått ner något den senaste tiden men ligger fortfarande över budget.

Inhyrd personal, tkr	2015	2016
lof, barn och ungdom	3 814	659

Bokförd kostnad för inhyrda socialsekreterare inom barn och ungdom för helåret 2015 samt januari-mars 2016

Inhyrd personal används för att täcka vakanser. Antalet vakanta tjänster inom barn och ungdom uppgår till tretton, varav fem är en utökning av antalet tjänster på grund av ökad ärendemängd.

Vuxna

Verksamheten bedöms rymmas inom ram. Prognosen förutsätter att förväntade externa bidrag beviljas.

Socialpsykiatri

Verksamhetens prognos är ett underskott om 1,5 mnkr avseende utföraren av boendestöd samt verksamheten på restaurangen på Edö servicehus. Stadsledningskontoret utreder ersättningsnivån till utförare inom socialpsykiatri då flertalet stadsdelsnämnder har ekonomiska problem inom den verksamheten.

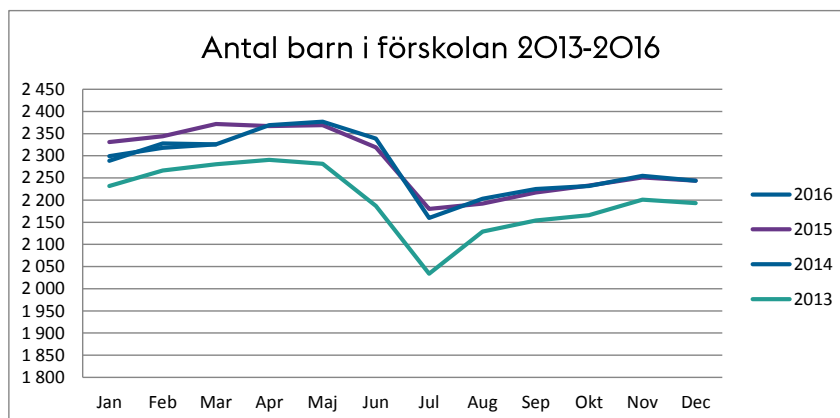
➤ **Stadsmiljö**

Verksamheten bedöms rymmas inom ram.

➤ **Förskola**

Verksamhetens prognos är ett överskott om 3,0 mnkr. En orsak till detta är ersättning för förskolelokaler med hög hyra.

Budgettilldelningen baseras på månadsvisa avläsningar av antalet inskrivna barn.

Antal inskrivna barn i förskola 2013-2016

Nämndens tilldelade budget för förskoleverksamhet baseras på 2 372 barn för 2016. I den senaste avläsningen den 31 mars var 2 326 barn inskrivna i Farstas kommunala förskolor och årets genomsnitt är nu 2 314 barn per månad. De senaste årens ökning av antalet inskrivna barn i kommunala förskolor har nu avstannat vilket till stor del beror på att antalet nyöppnade förskolor i privat regi i stadsdelsområdet har ökat.

Förskolorna förde från 2015 med sig ett överskott om 10,6 mnkr i resultatfond och de prognostiserar att denna resultatfond oförändrad förs över till 2017.

Ekologisk mat	2015	2016
Tallkrogens förskolor	31%	43%
Gubbängens förskolor	29%	40%
Hökarängens förskolor	41%	49%
Sköndals förskolor	34%	48%
Centrala Farsta/Fagersjö	38%	50%
Farsta strands förskolor	38%	52%

Förskolornas andel ekologiska livsmedel

Samtliga förskolors andel ekologiska inköp ligger över utfallet för 2015. Det beror sannolikt på den nya elektroniska inköpsmodulen som gör det lättare att välja ekologiska livsmedel och att kontera dem på rätt sätt. Årsmålet för nämndens samtliga verksamheter är 28 % och utfallet till och med mars är 35 %.

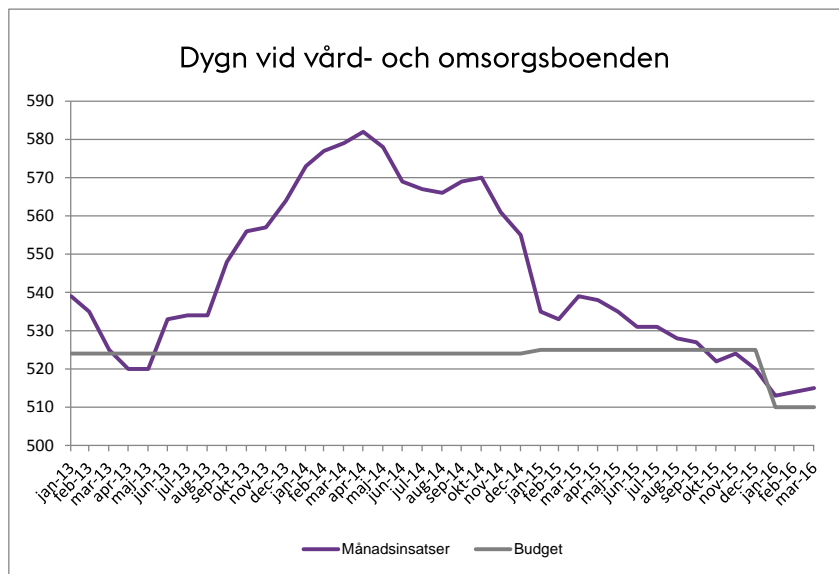
Barnomsorgsgarantin förväntas uppfyllas under 2016.

➤ **Äldreomsorg**

Hemtjänstenheten i egen regi prognostiserar ett underskott om 7,6 mnkr och övriga egna utförare ett samlat underskott om 7,4 mnkr. Den omstrukturering som pågår på Edö vård- och omsorgsboende innebär att förvaltningen kommer att ha kostnader för tomgångshyror och minskade intäkter när boende flyttar. Hur omfattande dessa kostnader blir är svårt att beräkna i dagsläget eftersom det beror på i vilken takt boende flyttar. Förvaltningen kommer att föreslå att nämnden söker medel från kommunstyrelsen för detta i samband med ett genomförande-ärende som planeras vara klart under första kvartalet 2017.

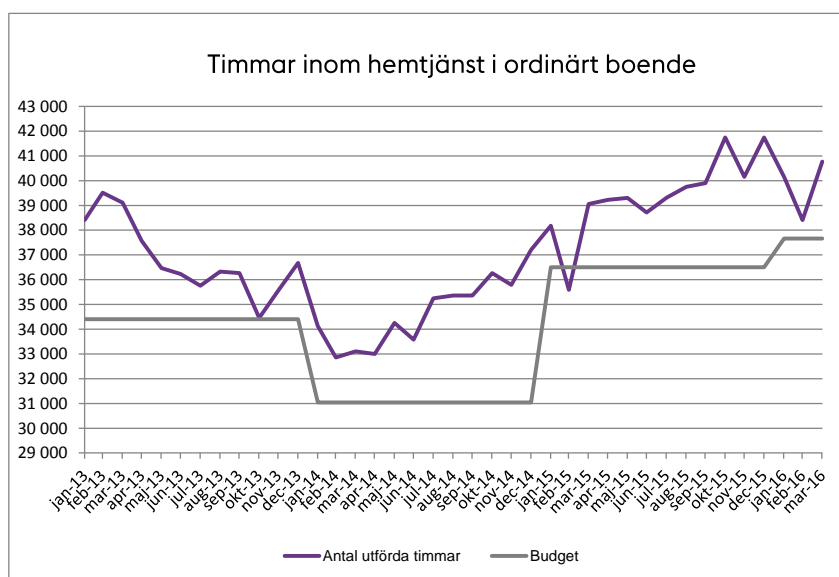
Äldreomsorgens utförare har även under 2016 kostnader för personal som utbildar sig till barnskötare. När dessa är utbildade och har börjat arbeta inom förskola övergår kostnaden till förskoleverksamheten. Beställarenhetens beviljande insatser för både hemtjänst och heldygnsomsorg ligger över budgeterad nivå.

Antalet placeringar inom vård- och omsorgsboende ökade med en plats under mars och beställarenhetens prognos är ett underskott om 5,0 mnkr.

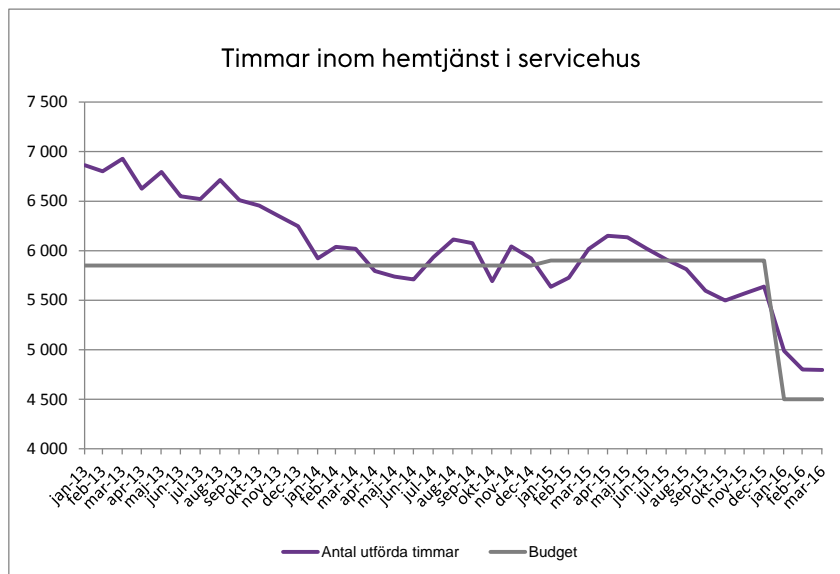

Antal månadsplaceringar i heldygnsomsorg

Antalet månadsplaceringar i heldygnsomsorg uppgick i mars till 515 vilket är en ökning med en plats sedan februari och fem platser över planeringsnivån som är 510 månadsplaceringar. Enligt de befolkningsprognoser som ligger till grund för årets budgettilldelning ska antalet äldre med behov av insatser fortsätta minska under 2016. Det kraftiga budgetunderskottet från 2015 påverkar även årets budget, men beviljade platser i heldygnsomsorg börjar närma sig de budgeterade nivåerna.

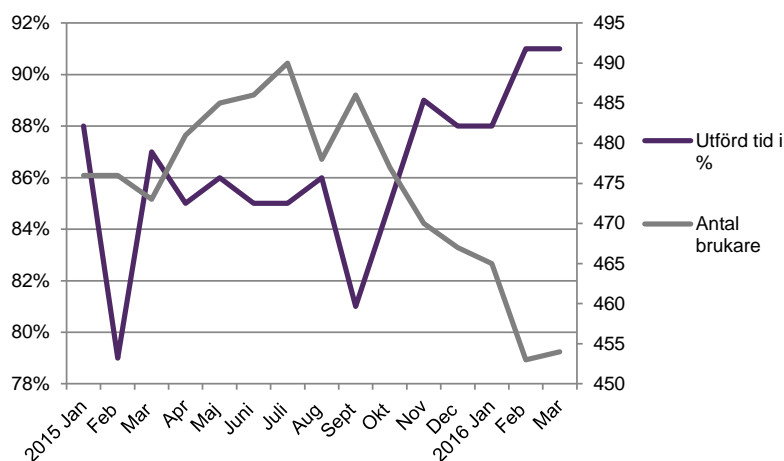
Antal hemtjänsttimmar i ordinärt boende

Antal hemtjänsttimmar i servicehus

Planeringsnivån för hemtjänst i ordinärt boende är 33 564 timmar per månad och 4 097 nattinsatser. Nivån för hemtjänst utförd i servicehus är 4 500 timmar. Genomsnittligt utfall för januari och februari ligger något över planeringsnivån men prognosen är att antalet utförda timmar kommer att minska och närma sig planeringsnivån under året.

Utförd hemtjänst/ Antal brukare

Utförd hemtjänst egen regi

Den kommunala utföraren av hemtjänst har en utförandegrad på 91 % och antalet brukare har minskat med 13 sedan december

2015. Ökad utförandegrad, hur många beställda timmar som utförs hos kund, är en av enhetens åtgärder för att nå en budget i balans.

➤ **Stöd och service till personer med funktionsnedsättning**
 Verksamheten prognostiserar ett mindre överskott om 1,0 mnkr vilket avser både beställare och utförare.

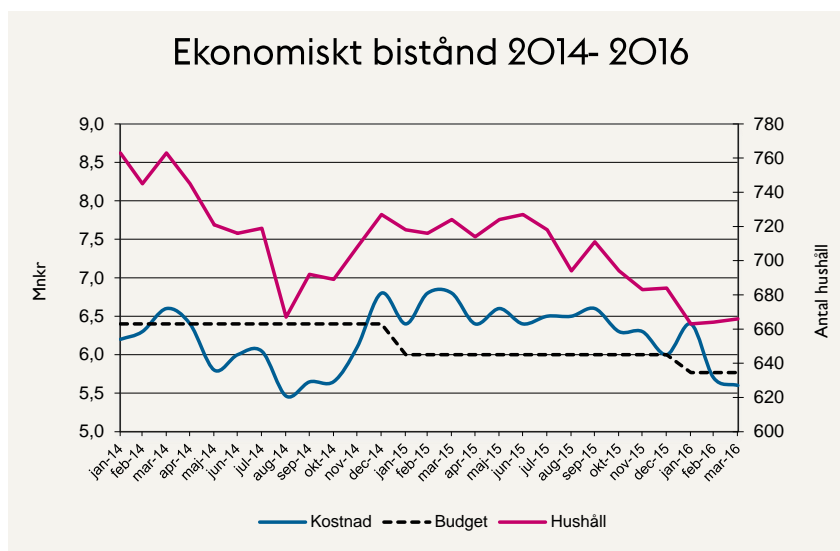
➤ **Fritid och kultur**

Verksamhetens prognos är ett överskott om 2,0 mnkr, bland annat beroende på restriktivt användande av sjukvikarier.

➤ **Försörjningsstöd och arbetsmarknadsinsatser**

Verksamheten prognostiserar en budget i balans.

Genomsnittskostnaden till och med mars är netto 5,7 mnkr per månad mot budgeterat 5,8 mnkr. Antalet hushåll med försörjningsstöd har ökat under början av året men ligger under det genomsnittliga antalet hushåll 2015. De förväntade intäkterna för återbetalat försörjningsstöd ökade kraftigt i budget 2016, från 2,3 mnkr 2015 till 4,3 mnkr. Återbetalningar beror främst på försörjningsstöd som utbetalas preliminärt i väntan på annan ersättning från exempelvis a-kassa och Försäkringskassan och sedan ska återbetalas av biståndstagaren. Intäktskravet om 4,3 mnkr för 2016 kommer inte att uppnås.

Försörjningsstöd – kostnad, budget och antal hushåll

Den totala kostnaden för ekonomiskt bistånd minskade med 768 tkr under mars men antalet hushåll med försörjningsstöd ökade från 664 till 666.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens ekonomiska månadsrapport för mars 2016.